

ВИБІР ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ПІД ЦУКРОВІ БУРЯКИ

Новіков П.А.

Науковий керівник – к.т.н., доц. Анікєєв О.І.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Оптимізація технологічних систем
імені Т.П. Євсюкова», тел. (057) 732-98-21, E-mail: kafedra_emtp@ukr.net)

Основним обробітком ґрунту прийнято вважати найбільш глибокий суцільний обробіток в технологічному циклі вирощування культури.

За глибиною обробленого шару ґрунту обробіток класифіковано на:

- глибокий – обробіток ґрунту на глибину більше 24 см;
- звичайний – обробіток ґрунту на глибину від 16 см до 24 см;
- мілкий – обробіток ґрунту на глибину від 8 см до 16 см;
- поверхневий – обробіток ґрунту на глибину до 8 см.

Сільськогосподарські культури вирощують в сівозміні. В зв'язку з різною реакцією сільськогосподарських культур на глибину обробітку останній повинен бути різноглибинний.

Комбінована система основного обробітку, що поєднує полицевий і безполицевий обробіток на різну глибину в найбільшій мірі використовує позитивні і зменшує негативні сторони систематичного полицевого або безполицевого способів обробітку. Вона дає можливість усунути диференціацію оброблюваного шару ґрунту за родючістю, підвищує його біологічну активність і не погіршує гумусного стану.

За комбінованого різноглибинного обробітку в сівозміні ефективніше ведеться боротьба з бур'янами, краще оструктурується розпушений ґрунт і рівномірно переміщуються з ґрунтом внесені добрива.

Обробіток ґрунту впливає на умови росту через зміни будови ґрунту, тому необхідно мати чітке уявлення, за рахунок яких змін в будові оброблюваного шару забезпечується позитивний вплив на умови росту рослин.

Упродовж багатьох років у системі основного обробітку ґрунту оранка відігравала вирішальну роль у регулюванні ґрунтової родючості, в боротьбі з бур'янами, хворобами, шкідниками та у формуванні високих врожаїв цукрових буряків. У більшості господарств України під цукрові буряки передбачається проведення глибокої полицевої оранки на глибину 28-32 см. Вважається, що глибока оранка під цукрові буряки потрібна для загортання гною, соломи, мінеральних добрив, сидератів, кращої їх гуміфікації, кращого розвитку кореневої системи в орному шарі, для очищення верхнього шару ґрунту від бур'янів. Разом з тим, оранка вимагає значних ресурсних і енергетичних затрат. Тому існує потреба більш широкого вивчення використання дешевших ґрунтообробних, ґрунтозахисних, енергозберігаючих обробітків ґрунту.